

Л.9. Розрахунок часових кореляційних функцій

Часові кореляційні функції $F_{AB}(k, t) = \langle A(k, t) B^*(k, t = 0) \rangle$

Властивості часових кореляційних функцій

$$\langle B(k, t) A^*(k, t = 0) \rangle = \langle A(k, t) B^*(k, t = 0) \rangle$$

$$\frac{\partial}{\partial t} F_{AA}(k, t) \Big|_{t=0} = \langle \frac{\partial}{\partial t} A(k, t) \Big|_{t=0} A^*(k, t = 0) \rangle \equiv 0$$

$$\frac{\partial}{\partial t} F_{AB}(k, t) = \langle \frac{\partial}{\partial t} A(k, t) B^*(k, t = 0) \rangle$$

$$= - \langle A(k, t) \frac{\partial}{\partial t} B^*(k, t) \Big|_{t=0} \rangle$$

Короткочасові розклади часових кореляційних функцій

Часові автокореляційні функції

$$\begin{aligned} F_{AA}(k, t) &= F_{AA}(k, t=0) + \frac{1}{2!} \frac{\partial^2 F_{AA}}{\partial t^2} \Big|_{t=0} t^2 + \frac{1}{4!} \frac{\partial^4 F_{AA}}{\partial t^4} \Big|_{t=0} t^4 + \dots \\ &= F_{AA}(k, t=0) \left[1 - \langle \omega^2 \rangle \frac{1}{2!} t^2 + \langle \omega^4 \rangle \frac{1}{4!} t^4 + \dots \right] \end{aligned}$$

$\langle \omega^{2n} \rangle$ - частотні моменти

$$\frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{\infty} \omega^{2n} S_{AA}(k, \omega) d\omega = (-1)^n \frac{\partial^{2n} F_{AA}}{\partial t^{2n}} \Big|_{t=0}$$

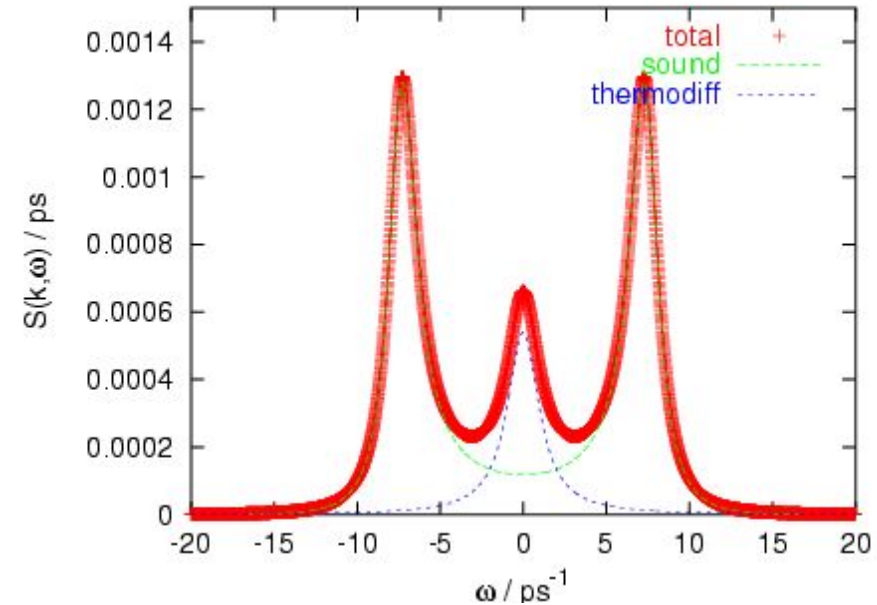
Фур'є-компоненти часових кореляційних функцій

Спектральне представлення

$$S_{AB}(k, \omega) = \int_0^{\infty} F_{AB}(k, t) e^{i\omega t} dt$$

Динамічні структурні фактори

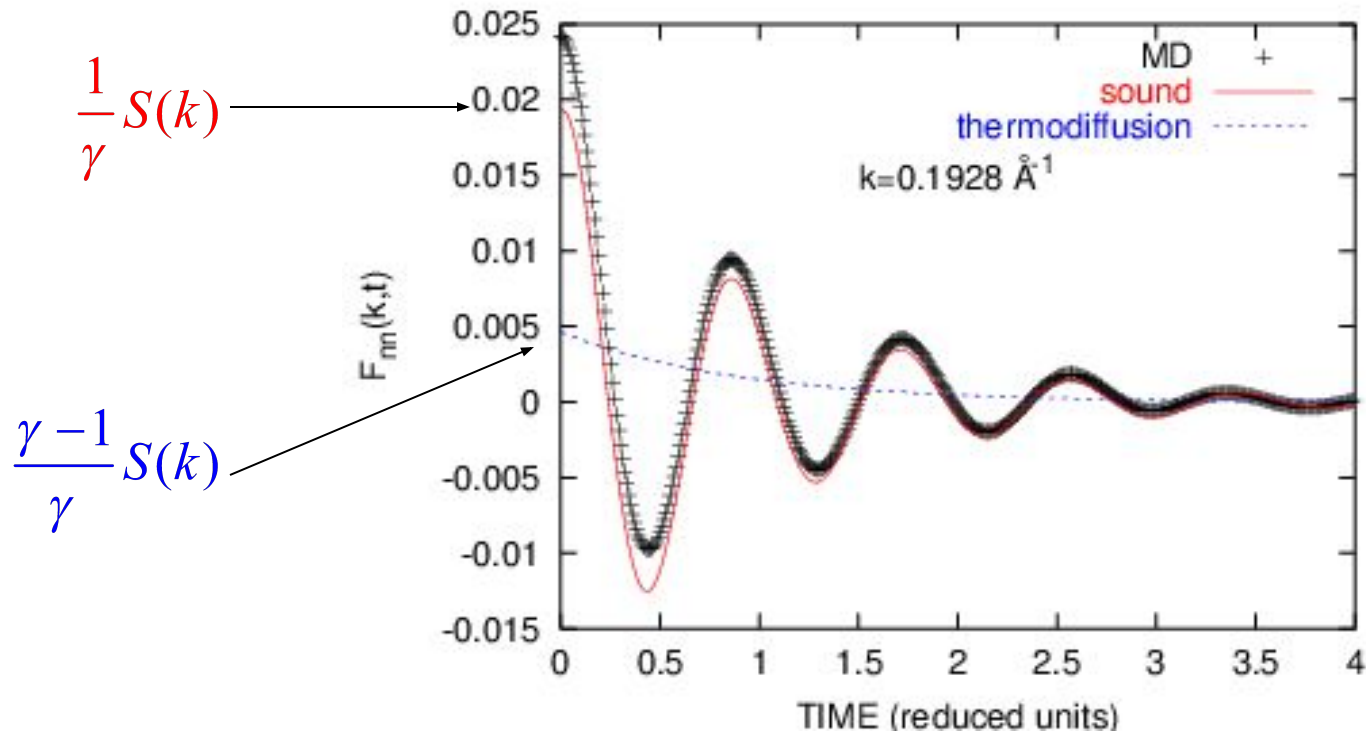
$$S_{nn}(k, \omega)$$

Просторова Фур'є-компонента густини частинок

$$n_{\vec{k}}(t) = \frac{1}{\sqrt{N}} \sum_{i=1}^N e^{i\vec{k} \cdot \vec{r}_i(t)}$$

Часові кореляційні функції “густина-густина”

$$\frac{C_p}{C_v} = \gamma = 1.23 \quad \text{для рідкого Pb}$$

Повздовжний та поперечний потоки частинок

Просторова Фур'є-компонента густини потоку частинок

$$J_{\vec{k}}^{\vec{r}}(t) = \frac{m}{\sqrt{N}} \sum_{i=1}^N v_i^{\vec{r}} e^{i\vec{k}r_i(t)}$$

Повздовжня компонента густини потоку частинок

$$J_{\vec{k}}^L = \frac{1}{k} (k J_{\vec{k}}^{\vec{r}})$$

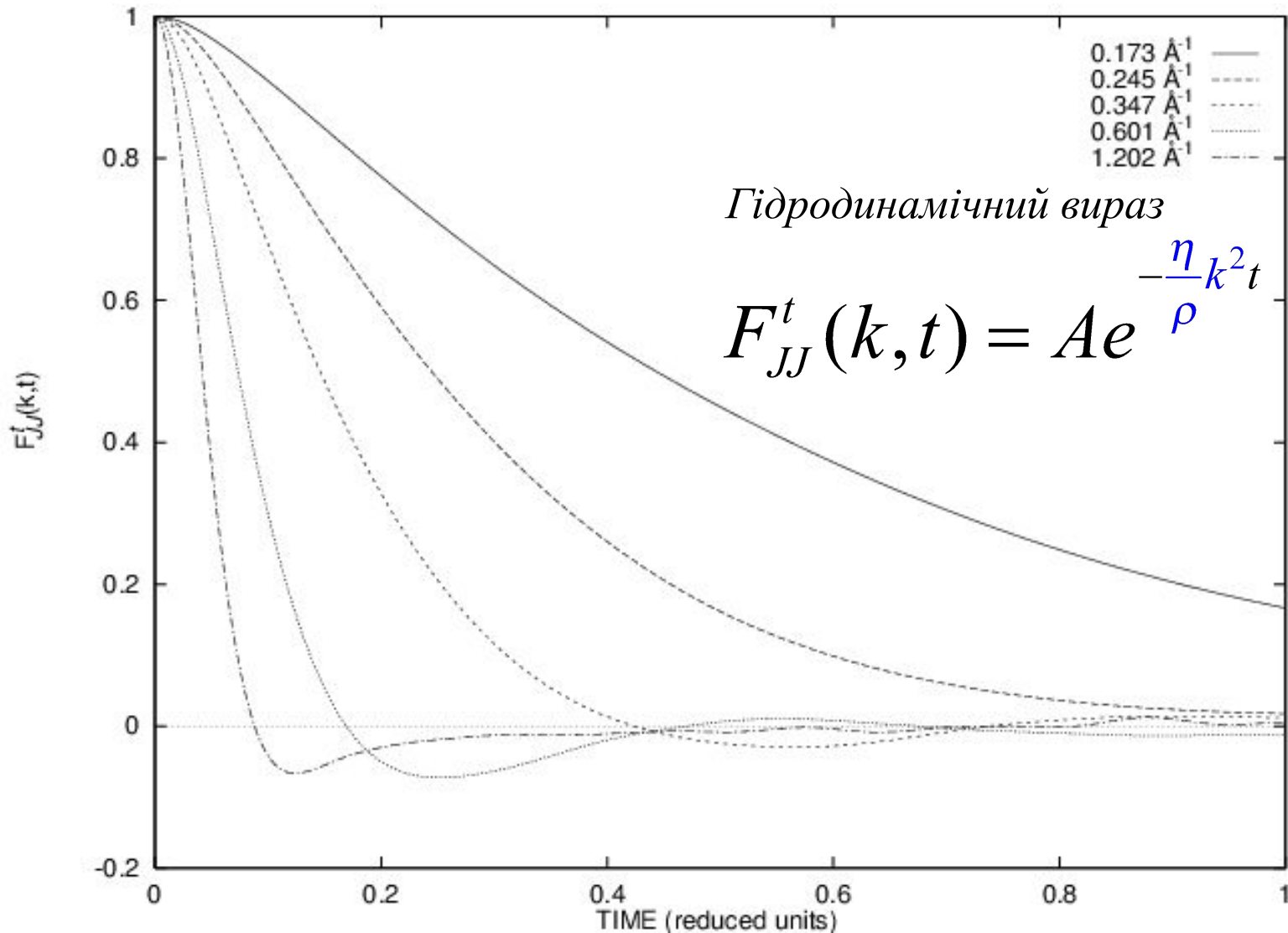
Поперечна компонента густини потоку частинок

$$J_{\vec{k}}^T = \frac{1}{k} [k \times J_{\vec{k}}^{\vec{r}}]$$

Автокореляційна функція поперечного потоку

$$F_{JJ}^T(k, t) = \langle J_{\vec{k}}^T(t) J_{\vec{k}}^{T*}(t=0) \rangle$$

Часові автокореляційні функції поперечного потоку

Рівняння неперервності

Просторова Фур'є-компонента
густини потоку частинок

$$J_k^\square(t) = \frac{m}{\sqrt{N}} \sum_{i=1}^N v_i^\square e^{ikr_i^\square(t)}$$

$$\frac{\partial n_k^\square(t)}{\partial t} = \frac{i}{m} k J_k^\square(t) = \frac{ik}{m} J_k^L(t)$$

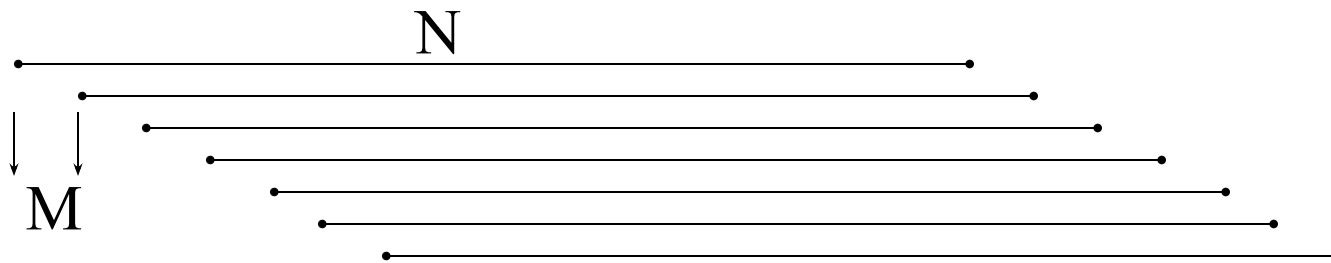
Співвідношення між
динамічним структурним
фактором та спектральною
функцією потоку

$$S_{JJ}(k, \omega) = \frac{m^2 \omega^2}{k^2} S_{nn}(k, \omega)$$

Розрахунок часових кореляційних функцій за допомогою статистичних усереднень

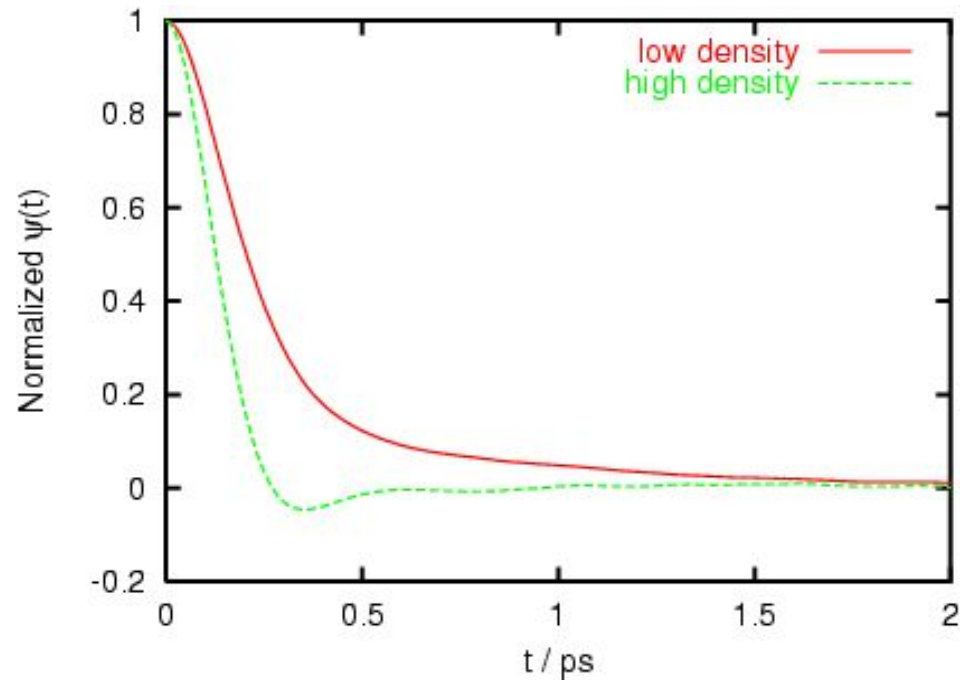
Алгоритм розрахунку часових кореляційних функцій

1. Задається довжина N часової кореляційної функції та відстань M між початковими моментами ($t=0$)

2. Для кожного початкового моменту розраховується N добутків $(A(1)B(I))$ та $(B(1)A(I))$ для $I=1, N$ та їхнє середнє
$$\frac{[(A(1)B(I)) + (B(1)A(I))]}{2}$$
 сумується.
3. Сума нормується на кількість усереднень (які можуть відрізнитись для різних I !!!)

Автокореляційні функції швидкостей

Зв'язок автокореляційної функції швидкостей з коефіцієнтом самодифузії (формула Гріна-Кубо)

$$D = \int_0^{\infty} \psi(t) dt$$

$$\psi(t) = \frac{1}{3} \langle \vec{v}_i(t) \vec{v}_i(0) \rangle = \lim_{k \rightarrow 0} \left[-\frac{1}{k^2} \frac{d^2}{dt^2} F_s(k, t) \right]$$

Автокореляційна функція одночастинкової густини

$$F_s(k, t) = e^{-Dk^2 t}, \quad k \rightarrow 0$$

Середньоквадратичні зміщення

$$\langle \Delta r^2(t) \rangle = \frac{1}{N} \left\langle \sum_{i=1}^N [r_i(t) - r_i(t=0)]^2 \right\rangle$$

Зв'язок середньоквадратичних зміщень з коефіцієнтом самодифузії

$$D = \lim_{t \rightarrow \infty} \frac{\langle \Delta r^2(t) \rangle}{6t}$$

Зв'язок середньоквадратичних зміщень з автокореляційною функцією швидкостей

$$\langle \Delta r^2(t) \rangle = \frac{6k_B T}{m} \int_0^t \psi(\tau)(t - \tau) d\tau$$

Розрахунки в'язкості рідини

Компоненти тензора напружень

$$\sigma_{\alpha\beta}(t) = m \sum_{i=1}^N v_i^\alpha(t) v_i^\beta(t) + \sum_{i=1}^{N-1} \sum_{j=i+1}^N r_{ij}^\alpha(t) F_{ij}^\beta(t)$$

Автокореляційною
функцією напружень

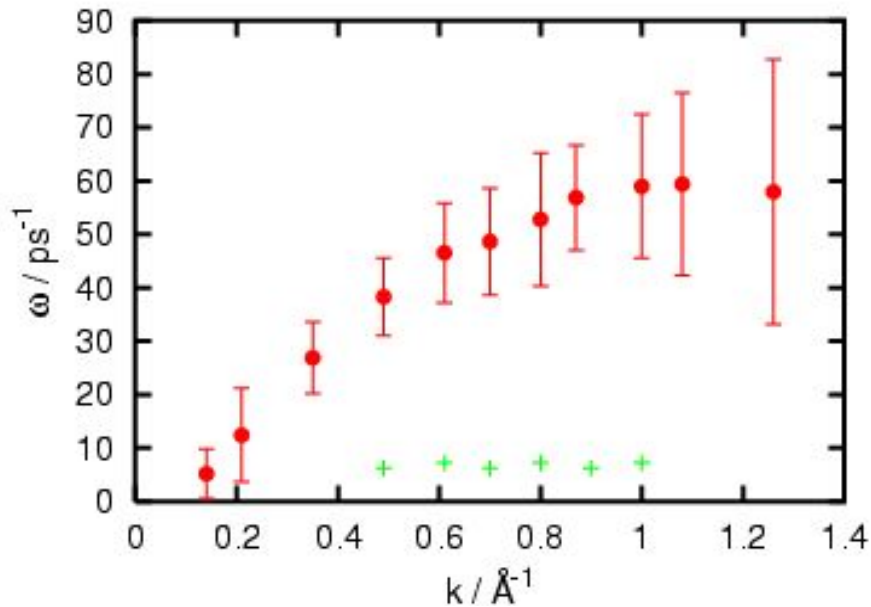
$$\eta(t) = \frac{1}{3Vk_B T} \sum_{\alpha\beta} \langle \sigma_{\alpha\beta}(t) \sigma_{\alpha\beta}(0) \rangle$$

Зсувна в'язкість

$$\eta_s = \int_0^{\infty} \eta(t) dt$$

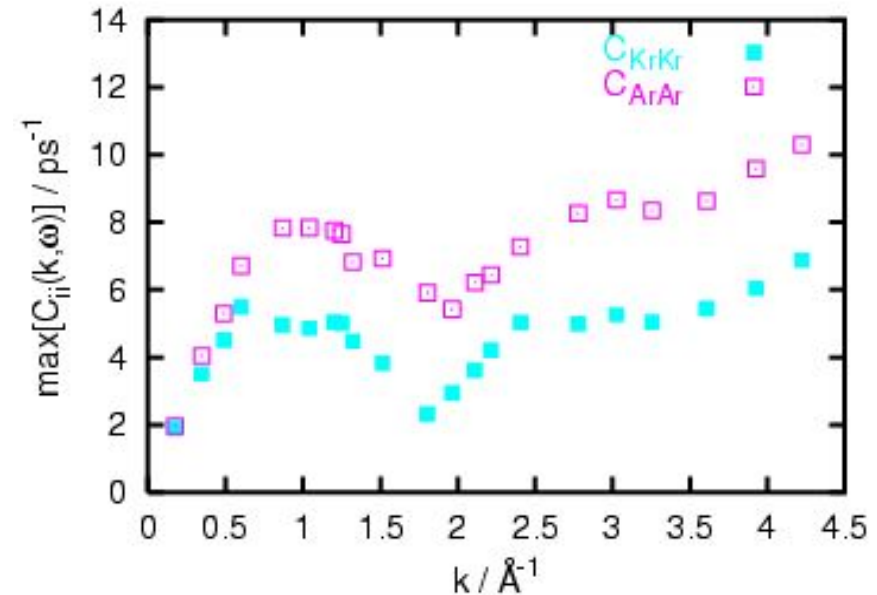
Визначення властивостей поширення звука в середовищі

$$\max S_{ii}(k, \omega) \rightarrow \omega_i(k)$$

Bosse et al (1986) “Швидкий звук” у дво-компонентній рідкій системі Li_4Pb ($R \sim 30$)

$$\max C_{ii}(k, \omega) \rightarrow \omega_i(k)$$

Дисперсійні криві в рідкому KrAr ($R=2.09$), з $C_{ii}(k, \omega)$